

Gdańsk, dnia 28 sierpnia 2019 r.

Sygn. akt D 54/19

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku

w składzie

Przewodniczący : Anna Lidzbarska

Członkowie : Iwona Haniewicz

Michał Grochowiecki

z udziałem protokolanta: Dominiki Wesołowskiej

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu 28 sierpnia 2019 r. w Gdańsku, sprawy ze skargi ██████████ ██████████ na działania radcy prawnego ██████████ ██████████, na skutek odwołania z dnia 28 maja 2019 r. od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy OIRP w Gdańsku o umorzeniu dochodzenia z dnia 30 kwietnia 2019 r., sygn. akt R ██████████, na podstawie art. 437 § 1 Kodeksu postępowania karnego, w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych

postanawia

1/ uchylić zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy OIRP w Gdańsku o umorzeniu dochodzenia z dnia 30 kwietnia 2019 r. i przekazać Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego do ponownego rozpoznania

Przewodniczący:

/-/ Anna Lidzbarska

Członkowie:

/-/ Iwona Haniewicz

/-/ Michał Grochowiecki

/-/ właściwe podpisy na oryginale

UZASADNIENIE

W dniu 09 lipca 2018 r. skarżący złożył zawiadomienie na działania radcy prawnego [REDAKTOWANO], polegające na nieuiszczeniu w terminie opłaty sądowej od apelacji i wprowadzenie klienta w błąd poprzez poświadczenie nieprawdy co do terminowego uiszczenia opłaty, brak zwrotu dokumentów oraz unikanie kontaktu z klientem.

W dniu 31 lipca 2018 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych wydał postanowienie o wszczęciu dochodzenia na działanie radcy prawnego [REDAKTOWANO] z uwagi na podejrzenie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego wskazanego w zawiadomieniu.

W dniu 30 kwietnia 2019 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku wydał postanowienie o umorzeniu dochodzenia i skierowaniu do Dziekana OIRP w Gdańsku wniosku o udzielenie ostrzeżenia radcy prawnemu [REDAKTOWANO]. W uzasadnieniu wskazano, iż w toku postępowania wyjaśniającego potwierdził się jedynie zarzut dotyczący nieuiszczenia w terminie opłaty od apelacji i wprowadzenia klienta w błąd poprzez poświadczenie nieprawdy co do terminowego uiszczenia opłaty. Przyczyną umorzenia postępowania dyscyplinarnego jest przede wszystkim fakt, iż [REDAKTOWANO] przyznał się do zarzucanego mu czynu wyjaśniając, iż błędu dokonał podległy mu pracownik podczas jego pobytu na urlopie.

W ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego wystarczającym środkiem dyscyplinującym będzie udzielenie radcy prawnemu ostrzeżenia dziekańskiego.

Pismem z dnia 25 maja 2019 r. [REDAKTOWANO] złożył odwołanie od w/w postanowienia kwestionując dokonane przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego ustalenia. W pierwszej kolejności skarżący wskazał, iż wyjaśnienia radcy prawnego [REDAKTOWANO] dotyczące przebiegu i okoliczności postępowania sądowego są nieprawdziwe, a złożona i nieopłacona przez radcę prawnego apelacja miała szanse powodzenia. Wskazał również na brak możliwości kontaktu z radcą prawnym oraz niepoinformowanie go o otrzymanym przez pełnomocnika postanowieniu o odrzuceniu apelacji. Pokrzywdzony załączył szereg dokumentów.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku zważył co następuje.

Odwołanie skarżącego ██████████ ██████████ od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku z dnia 30 kwietnia 2019 r. w sprawie sygn. akt R ██████████ zasługuje na uwzględnienie.

Radca prawny ██████████ ██████████ przyznał się do zarzucanego mu czynu polegającego na niedokonaniu opłaty od apelacji w terminie, a co za tym idzie – doprowadzenie do odrzucenia apelacji. Stwierdzenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, iż doszło do naruszenia zasad etyki radcy prawnego, jest zatem prawidłowe.

Odnośnie pozostałych zarzutów Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przy OIRP w Gdańsku ocenia, iż nie doszło do wyjaśnienia istotnych rozbieżności w zeznaniach ██████████ ██████████ oraz radcy prawnego ██████████ ██████████. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego w całości dała wiarę wyjaśnieniom jednej strony bez wskazania, dlaczego odmówiła wiarygodności wyjaśnieniom drugiej z nich. Oprócz przesłuchania stron nie dokonano innych czynności, co uniemożliwia Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu dokonanie prawidłowej kontroli poczynionych ustaleń.

██████████ ██████████ w złożonym w dniu 09 lipca 2018 r. zawiadomieniu wskazał, iż radca prawny nie poinformował go o otrzymaniu postanowienia o odrzuceniu apelacji. Gdy w dniu 05 czerwca 2018 r. skarżący poprosił o potwierdzenie informacji czy przedmiotowe postanowienie znajduje się w posiadaniu radcy prawnego, ten stwierdził, że właśnie je otrzymał. Wg uzyskanych przez skarżącego informacji z sądu – radca prawny otrzymał je prawie miesiąc wcześniej. Radca prawny przesłuchiwany w charakterze świadka zaprzeczył, że celowo zataił fakt uzyskania informacji o treści postanowienia sądu. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego nie dokonała w tym zakresie żadnych ustaleń pozostawiając tę sprzeczność bez analizy. Konieczne jest zatem poszerzenie zebranych informacji o datę otrzymania postanowienia przez radcę prawnego (od stron lub bezpośrednio z sądu) oraz datę i okoliczności, w których radca prawny poinformował o tym fakcie swojego klienta (skarżącego). Tak zebrany materiał dowodowy pozwoli na ocenę czy działanie radcy prawnego posiadało znamiona czynu dyscyplinarnego.

██████████ ██████████ w złożonym w dniu 09 lipca 2018 r. zawiadomieniu szczegółowo opisał podejmowane przez siebie próby kontaktu z radcą prawnym. Od dnia 09 lutego 2018 r., wg swoich słów, skarżący próbował wielokrotnie nawiązać kontakt ze swoim pełnomocnikiem

██████████ ██████████ w celu uzyskania wyjaśnienia co do okoliczności związanych z odrzuceniem apelacji. Z akt sprawy nie wynika ustalenie czy takie próby faktycznie zaistniały, w jaki sposób pełnomocnik na nie reagował i w jaki sposób udzielał klientowi informacji o konsekwencjach odrzucenia apelacji. Wyjaśnienia radcy prawnego, iż „ma prawo nie odbierać telefonów”, ponieważ w kancelarii zawsze jest jego pracownik, który może udzielić odpowiedzi lub udostępnić akta sprawy – nie są wystarczające. Zgodnie bowiem z art. 44 kodeksu radcy prawnego *„Radca prawny, na żądanie klienta, obowiązany jest informować go o przebiegu sprawy i jej wyniku, a w szczególności o podejmowanych czynnościach procesowych”*. Wskazać przy tym należy, że dopiero niemożliwe do usunięcia (a nie jakiegokolwiek) wątpliwości mogą przemawiać za zastosowaniem zasady domniemania niewinności.

Skarżący, jako osoba działająca bez profesjonalnego pełnomocnika, winien być w toku niniejszego postępowania pouczony o możliwości/konieczności przedłożenia dowodów na potwierdzenie swojego stanowiska. Podczas przesłuchania z dnia 29 listopada 2018 r. skarżący informował, że posiada zapisy rozmów telefonicznych, mailowych i sms, załączył także dokumenty do odwołania z dnia 25 maja 2019 r.

Z treści uzasadnienia wynika, iż Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego ocenił postawiony radcy prawnemu zarzut, mając na uwadze okoliczności łagodzące w postaci przyznania się do popełnienia czynu dyscyplinarnego oraz błędu w nadzorze nad pracownikiem. Tymczasem zgodnie z treścią wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2019 r. (II DSI 62/18) radca prawny odpowiada za pracowników swojej kancelarii i ponosi winę za brak wykonania polecenia klienta. Brak w nadzorze nad personelem nie jest zatem, co do zasady, okolicznością łagodzącą, a obciążającą. Wszystkie organy i instytucje winny dbać o jednolitość linii orzecniczej, a odstępstwa winny być szczegółowo umotywowane.

Nie ustalono także czy interesy klienta zostały uszczuplone lub zagrożone przez działania radcy prawnego. Z treści postanowienia o odrzuceniu apelacji wynika, iż na rzecz drugiej strony procesu zasądzono od skarżącego kwotę 720 zł tytułem kosztów postępowania sądowego, wniesienie apelacji również wymagało dokonania opłaty, a wyrok sądu I instancji stał się prawomocny. Nie ustalono, jak wpłynęło to na interesy skarżącego.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazała, iż wystarczającym środkiem dyscyplinującym radcę prawnego będzie udzielenie mu ostrzeżenia dziekańskiego, za czym przemawiają okoliczności sprawy. Zgodnie jednak z doktryną, zastosowanie tego środka dyscyplinującego musi być poprzedzone obowiązkiem wykazania pozytywnej prognozy kryminologicznej. *„Rzecznik (i dziekan) może posiłkować się tu tymi elementami, które w sądownictwie powszechnym stosowane są do formułowania tzw. pozytywnej prognozy kryminologicznej. Należą do nich: postawa sprawcy, jego karalność, a także właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia. Wspomniane składniki prognozy powinny uzasadniać tezę, że sprawca zostanie "zdyscyplinowany", to znaczy, że nie popełni ponownie przewinienia dyscyplinarnego”* (vide: komentarz do art. 66 ustawy o radcach prawnych pod red. Scheffler, wyd. 1 /Legalis). Z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia nie wynika, iż dokonano prognozy kryminologicznej tj. czy zbadano chociażby to, czy w przeszłości toczyły się inne postępowania przeciwko radcy prawnemu i jak się zakończyły.

Podsumowując, niekompletny materiał dowodowy i brak kompleksowego odniesienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego do okoliczności wpływających na zaostrzenie lub złagodzenie kary dyscyplinarnej/środka dyscyplinującego uniemożliwiają Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu kontrolę poprawności ustaleń Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, a tym samym konieczne jest uchylenie zaskarżonego postanowienia z dnia 30 kwietnia 2019 r. sygn. akt R [REDACTED] i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Postanowienie jest prawomocne i nie służy od niego żaden środek odwoławczy.

Przewodniczący:

/-/ Anna Lidzbarska

Członkowie:

/-/ Iwona Haniewicz

/-/ Michał Grochowiecki

/-/ właściwe podpisy na oryginale